

## POSTANOWIENIE

12 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 12 września 2024 r. w Warszawie  
w sprawie ze skargi F. S., M. R. o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie  
z 27 stycznia 2023 r., VIII Ga 1028/21 (VIII WSC 3/23),  
wydanego w sprawie z powództwa F. S., M. R.  
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń spółce akcyjnej w S.  
o zapłatę,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania**
- 2. zasądza od powodów na rzecz pozwanego po 900 (dziewięćset) złotych tytułem kosztów postępowania skargowego.**

## UZASADNIENIE

W związku ze skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 27 stycznia 2023 r. powodów F. S. oraz M. R.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Orzeczenie niezgodne z prawem, to orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo wydane w wyniku szczególnie rażąco

błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi zatem mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim przypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2018 r., II CNP 21/17, postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2022 r., I CNP 8/22).

Celem wstępnej selekcji w odniesieniu do tego rodzaju środka procesowego, przewidzianej w art. 424<sup>9</sup> k.p.c., jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, które bez konieczności wnikliwej analizy prawnej powinny być oddalone. Oczywista bezzasadność skargi, jako kryterium dozwolonego wyłączenia zachodzi wówczas, gdy powołane podstawy skargi już przy pierwszej ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca, albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega niejako na antycypowaniu roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2015 r., V CNP 57/14).

W sytuacji, gdy z bezpośredniego oglądu sprawy wynika, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia byłaby oddalona, należy przyjąć, że jest ona oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 424<sup>9</sup> k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2014 r., I BP 10/13).

Skonfrontowanie treści skargi z zaskarżonym orzeczeniem nie daje podstaw do skutecznego twierdzenia, że jest ono dotknięte kwalifikowaną wadliwością w zakresie zastosowania przepisów prawa materialnego bądź procesowego, które zostały w skardze powołane.

Formułując zarzuty skargi skarżący nie powołali żadnych jurydycznych argumentów, które mogłyby przekonywać o tym, że naruszenie przepisów powołanych w podstawach skargi, jeśli miało miejsce, skutkowało wydaniem

orzeczenia, którego niezgodność z prawem miałaby charakter elementarny i oczywisty. Wywody przedstawione w uzasadnieniu skargi stanowiły ponadto próbę polemiki ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, właściwej zwykłym środkiem odwoławczym rozpoznawanym w toku instancji. W całości pomijały one specyfikę skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, której zasadność jest warunkowana stwierdzeniem kwalifikowanych błędów w ocenie stanu prawnego, których wykazanie obciąża każdorazowo stronę skarżącą (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 września 2012 r., SK 4/11, OTK-A 2012, nr 8, poz. 97 oraz wyroki Sądu Najwyższego z 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174, i z 13 stycznia 2017 r., III CNP 3/16 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2024 r., I CNP 25/23).

W szczególności należy podkreślić, że z art. 424<sup>4</sup> zdanie drugie k.p.c. wynika, że podstawą skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Tymczasem taki charakter miały zgłoszone przez skarżących zarzuty „naruszenia prawa materialnego art. 361 k.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i uznanie przez Sąd odwoławczy, że:

1) wydatki na najem poniesione przez osobę poszkodowanego znacznie przekraczały koszty obowiązujące na danym rynku lokalnym lub zaproponowanego przez ubezpieczyciela najmu i nie są kosztami celowymi ani także ekonomicznymi w rozumieniu przepisu, a więc iż wydatki poniesione na najem pojazdu zastępczego ponad wartość wydatków wynikających z propozycji zorganizowania pojazdu zastępczego za stawkę dobową przedstawioną przez pozwanego, wykraczają poza istnienie związku przyczynowego z zaistniałą szkodą w majątku poszkodowanego i nie stanowią jej normalnego następstwa, podczas gdy istniały szczególne oraz uzasadnione racje do nieskorzystania z propozycji wynajmu pojazdu zastępczego od pozwanego, a zarazem poprzez uznanie przez Sąd, że

2) powodowie nie udźwignęli ciężaru dowodu wykazania celowości tych wydatków oraz ich zasadności ekonomicznej, w sytuacji gdy w sprawie zachodziły szczególne okoliczności (racje) uzasadniające najem pojazdu przez

poszkodowanego od powodów nie zaś od ubezpieczyciela, a przy tym, że koszty te były ekonomicznie uzasadnione i celowe, a informacje ubezpieczyciela co do możliwości najmu zawierały rozwiązania niekorzystne, zatem „oferta” ubezpieczyciela nie była tożsama (równorzędna) z warunkami korzystania z pojazdu zastępczego jak z własnego pojazdu przez poszkodowanego, które to warunki z kolei zapewnił poszkodowanemu strona powodowa w miejsce ubezpieczyciela, co uzasadniało najem od powodów.”

Tak sformułowane zarzuty są klasyczną polemiką ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, właściwą zwykłym środkiem odwoławczym rozpoznawanym w toku instancji. Podobny charakter mają też pozostałe zarzuty, sformułowane na bazie polemiki z ustaleniami faktycznymi Sądu Okręgowego.

W związku z tym już *prima facie*, bez potrzeby przeprowadzania pogłębionej analizy prawnej zaskarżonego wyroku, jasnym jest, że skarga powodów o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku nie może być uwzględniona (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2001 r., I PKN 794/00, OSNP 2002, nr 17, poz. 412; z 6 lutego 2009 r., I BP 19/08, LEX nr 746163; z 14 kwietnia 2008 r., I BP 1/08, LEX nr 470957).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 424<sup>9</sup> k.p.c. orzeczono jak w sentencji. O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

M.L.

[ms]

